

П. Васильев атындағы орталық қалалық кітапханасы

Ақпараттық-библиографиялық бөлім

**Жыл кітабы – Әбіш Кекілбаевтың
“Аңыздың ақыры” романы
және Әбділда Тәжібаевтың поэзиясы**

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

*Павлодар
2019*

«Бір ел - бір кітап 2019» акциясы». Ұсынылатын әдебиеттер тізімі / П. Васильев атындағы орталық қалалық кітапханасы. Ақпараттық-библиографиялық бөлім. - Павлодар, 2019. - 20 б.

*Бір ел - бір кітап
Одна страна - одна книга*

Құрастырушылар: Р. К. Ахметова
И. А. Елеусизова
Ж. М. Тоқатова
Редактор: К. Ж. Калиева

Оқырманға арналған сөз!

Ұлттық академиялық кітапханасы адамның тұлға болуы мен қалыптасуында маңызды функцияны орындайтынын, кітап оқудың адамға көп қырлы және белсенді әсер ететінін ескеріп, қоғам дамуының басымдылықтарының бірі ретінде кітап оқуды қолдауды қарастыра отырып, Қазақстанда жыл сайын «Бір ел – бір кітап» акциясын жүзеге асыруды ұсынған болатын.

Акцияның мақсаты: оқырман мәдениетін қолдау және дамыту, тарихи-мәдени және рухани мұраны сақтау, ана тіліне құрметпен қарау.

Міндеттері:

- ұлттық әдебиетке деген оқырмандардың қызығушылықтарын қолдау және дамыту;

- кітап оқу проблемаларына ғалымдардың, мамандардың, мемлекеттік және қоғам қайраткерлерінің назарын аударту;

- әлеуетті оқырмандарды тарту;

- баспахана ұйымдарының қазақстандық авторлардың кітаптарын шығаруға қызығушылықтарын арттыру;

- әлемдік әдеби үдерісте қазақстандық авторлардың шоғырлануы.

Акцияның мазмұны: бүкіл ел болып бір уақытта бір кітапты оқып шығу және талқылау, осы кітапқа арналған түрлі шараларды өткізу.

Акцияны өткізу үшін кітапты таңдау азаматтардың қалауларын анықтау жолымен, мекемелерде, ұйымдарда, оқу орындарында сауалнамаларды жүргізу арқылы, телефон арқылы сұрау, ауызша сұрау арқылы жүргізіледі.

Акция кезінде іс-шара өткізу формасы әртүрлі болуы мүмкін. Олар: сынып сағаттары, әдеби кештер, талқылаулар, кітап бойынша фильмдерді тамашалау және талқылау, жазушылармен, әртістермен кездесу кештері, телемарафондар, клуб отырыстары, қойылымдар.

«Бір ел-бір кітап 2019» республикалық акциясы аясында жазушы Әбіш Кекілбаевтің «Аңыздың ақыры» романы мен ақын Әбділда Тәжібаевтің өлеңдерін оқу таңдап алынды.

2018 жылдың соңына қарай 2019 жылы оқылатын «Бір ел – бір кітап» акциясына дауыс беру әлеуметтік желіде қызу талқыланған болатын. Аталған жобаны қорытындылау мақсатында республикадағы барлық кітапхана басшылары мен қызметкерлері және оқырмандарының қалауымен «Бір ел-бір кітап 2019» республикалық акциясы аясында жазушы Әбіш Кекілбаевтің «Аңыздың ақыры» романы мен ақын Әбділда Тәжібаевтің өлеңдерін оқу таңдап алынды. Сондай-ақ, акцияның шешімі республикалық акция комитеті мүшелерінің және өңірлерден келген кітапханалар басшыларының қатысуымен қабылданды.

*Бір ел - бір кітап
Одна страна - одна книга*

«Бір ел – бір кітап» акцияның мақсаты – жастарды патриоттыққа және адамгершілікке тәрбиелеуге, ана тілге мұқият қарауға, оқу мәдениетін қолдау және дамыту мен сауаттылық бағдарламасын арттыруға, рухани мұраны сақтауға және оқуға, отандық әдебиетке деген жастардың қызығушылығын арттыру болып табылады.

«Аңыздың ақыры» романының лирикалық, романтикалық сипаты мол. Романның сюжеті үш кейіпкердің (Әмірші, ханша, шебер) төңірегінде өрбитін тарихи аңыз-әңгімеге құрылған. Жазушы өзіне таныс аңыз-әңгімені жалаң баяндаушы емес, ол аңыздық желіні жаңаша түсіндіріп, жаңғыртып, сол арқылы адам жанының терең иірімдерін ашқан композициясы күрделі, психологиялық салмағы бар дербес туынды жасайды. Әмірші, кіші ханша мен шебердің арасындағы шарпысқан ішкі психологиялық сезім-күйлері мен жан дүниесіндегі толғанысы, ой арпалысы шеберлікпен суреттеледі.

Ә. Тәжібаевтың өзі Абай шығармаларымен ерте танысып, көп үйренген ақын. 30-жылдары ақын көп оқу, тынымсыз іздену үстінде өндіре жазады, шығармаларының көркемдік сапасы жағынан да айтарлықтай биікке көтеріледі. "Жаңа ұрпақ" (1935), "Лирикалар" (1936) деп аталған жинақтары бірінен соң бірі жарық көреді.

Сондықтан да ол Абай өлеңдері тақырыбына қайта-қайта оралып, ақынның әр сезіне үңіле қарау қажеттігін талмай көтеріп келеді. Абай аруағына арнап «Абай мен Мұхтарға қойдық белгі», «Сағындырған Сарыарқа», «Жолдас Абай» өлеңдерін жазды. Ә. Тәжібаевқа жыр жинағы үшін Қазақстан Республикасының Абай атындағы Мемлекеттік Сыйлығы берілген.

Әбіш Кекілбайұлы

(6 желтоқсан 1939 жыл, Оңды ауылы, Маңғыстау облысы - 11 желтоқсан 2015 жыл, Астана қаласы) - Қазақстанның халық жазушысы, мемлекет және қоғам қайраткері. Қазақстан Республикасының алғашқы Мемлекеттік хатшысы (1996-2002), Парламент Сенатының депутаты (2002-2015).

Атақты қаламгердің әдебиетке құмарлығы мектеп қабырғасында басталады. 1957 жылы 5 мамыр «Лениншіл Жастың» белсенді ауылдық тілшісі ретінде Қазақстан Комсомолы Орталық Комитетінің мақтау қағазымен марапатталады. 1957 жылы Қазақ Мемлекеттік Университетінің филология факультетіне түседі. Университетте әдебиет бірлестігін басқарып, жас талаптар шоғырын жарыққа шығарады. Соңғы курста оқып жүріп, «Қазақ әдебиеті» газетінде қызмет атқарады. Мұнда ол сыншылық қабілетімен көзге түседі. «Қазақ әдебиетінен» кейін 1962-65 жылдар аралығында «Лениншіл Жас» газетінде бөлім меңгерушісі болып істеді. Ол Қазақстанның халық жазушысы, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, Қазақстанның Еңбек Ері (2009) көрнекті мемлекеттік, қоғам қайраткері, Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым Академиясының академигі (2009), Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінің, Л. Гумилев атындағы Ұлттық Университетінің, Ақтау Атырау, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Жезқазған Университетінің және ҚР Әлеуметтік ғылымдар академиясының құрметті профессоры, АҚШ-тың Кентуки штатының құрметті полковнигі, Маңғыстау, Атырау облысындарының, сондай-ақ республикамыздың бірқатар аудандарының құрметті азаматы. 2015 жылдың 11 желтоқсанында дүниеден өтті. Мүрдесі ұлттық пантеонға жерленді.

Әдебиетке құмарлығы мектеп қабырғасында басталады. 1957 жылы 5 мамыр «Лениншіл Жастың» белсенді ауылдық тілшісі ретінде Қазақстан Комсомолы Орталық Комитетінің мақтау қағазымен марапатталады.

Әбіш Кекілбайұлының алғашқы өлеңдер жинағы «Алтын шуақ» 1962 жылы, «Бір шөкім бұлт» 1965 жылы жарық көрді.

Ауыл өмірінен жазылған повесть, әңгімелер жинағы «Дала балладалары» - Әбіш Кекілбайұлының кең тынысты эпик, суреткерлік болашағын танытады. 1974 жылы «Дәуірмен бетпе-бет» сын мақалалар жинағы, «Бір уыс топырақ», 1979 жылы «Тырау тырау тырналар», Маңғыстау түбегінің өткені, бүгіні, болашағы туралы «Ұйқыдағы арудың оянуы» тарихи танымдық баян, 1982 жылы «Шыңырау» повестер жинағы, 1992-93 жылдары Таңдамалы екі томдық, 1995 жылы «Заманмен сұхбат» 1998 жылы «Азаттықтың ақ таңы», публицистикалық мақалалары, толғамдары, 1999 жылы 12 томдық шығармалар жинағы жарыққа шықты.

Әбіш Кекілбайұлының «Үркер» (1981), «Елең-алаң» (1984) романдары қазақ әдебиетінің үлкен табысы ретінде бағаланып, Қазақ КСР Мемлекеттік сыйлығын алды.

2001 жылы шыққан «Талайғы Тараз», 2002 жылы шыққан «Шандоз» тарихи тақырыпты ғылыми дәйекпен, дерекпен түсінікті ұғымды етіп жеткізудің жаңа бағыт-бағдарын белгілеп берді. 2009 жылы «Сыр десте» деп аталатын автордың көп жылдық ой-толғаулары, эссе, естелік, сөйлеген сөздерінің 5 томдық жинағы жарыққа шықты.

Әбіш Кекілбайұлының көптеген шығармалары ТМД халықтары мен шетел тілдеріне аударылған. Ол ҚазССР Мемлекеттік сыйлығының 1986, Қазақстан Республикасы Президентінің бейбітшілік және рухани келісім сыйлығының 1995, «Отан» орденімен 1999, Түркі елдері қауымдастығының шешімімен «Түркі дүниесіне сіңірген еңбегі үшін сыйлығын» алады. 2003 жылы «Қазақстанның Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев» орденімен марапатталды.

Әдебиет:

Кекілбаев, Ә. Азаттықтың ақ таңы: уақыт мінбесінен айтылған сөз / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Қазақстан, 1998. - 718 б.

Кекілбаев, Ә. Бір уыс топырақ: роман және повестер / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Жазушы, 1993. - 296 б.

Кекілбаев, Ә. Дала балладалары: роман, повесть. Т. 1: Аңыздың ақыры. Күй / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Жазушы, 2002. - 247 б.

Кекілбаев, Ә. Дала балладалары: повестер. Т. 2: Бәсеке. Ханша-дария хикаясы. Шыңырау. Бәйгеторы. Бір шоқ жиде / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Жазушы, 2005. - 230 б.

Кекілбаев, Ә. Екі томдық таңдамалы шығармалар / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Жазушы, 1989.

Кекілбаев, Ә. Елең-алаң: роман / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Жазушы, 1984. - 430 б.

Кекілбаев, Ә. Күй: повесть / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Өнер, 1981. - 88 б.

Кекілбаев, Ә. Құсқанаты: повестер мен әңгімелер / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Жазушы, 1978. - 349 б.

Кекілбаев, Ә. Махаббат мұнарасы: роман және хикаят / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Раритет, 2005. - 288 б.

Кекілбаев, Ә. Ханша-Дария хикаясы: балладалар мен роман / Ә. Кекілбаев. - Алматы: Атамұра, 2003. - 318 б.

Кекілбайұлы, Ә. Азаттықтың ақ таңы: (Уақыт мінбесінен айтылған сөз) / Ә. Кекілбайұлы; ред. К. Ахметбекұлы, Б. Жылқыбаев. - Алматы: Қазақстан, 1998. - 718 б.

Кекілбайұлы, Ә. Дүние ғапыл: өлеңдер мен драма / Ә. Кекілбайұлы; сурет. Н. Нұрмағанбетов. - Алматы: Арыс, 1999. - 302 б.

Кекілбайұлы, Ә. Он екі томдық шығармалар жинағы / Ә. Кекілбайұлы. - Алматы: Өлке, 1999

Кекілбайұлы, Ә. Шығармаларының жиырма томдық толық жинағы / Ә. Кекілбайұлы. - Алматы: Жазушы, 2010.

***

***

Бердібай, Р. Тарихи роман: оқу құралы / Р. Бердібай. - Алматы: Санат, 1997. - 333 б.

Дүйсенбаева, Ж. Әбіш Кекілбаев шығармаларындағы тарих тағылымы / Ж. Дүйсенбаева. - Алматы: Арыс, 2007. - 294 б.

Ергөбек, Қ. Қарасөз. Қазақ прозасы туралы ойлар / Қ. Ергөбек. - Алматы: Елшежіре, 2013. - 606 б.

"Етженді", "Егемен Қазақстан": 2007 / құраст. Ж. Әліханұлы (Аупбаев).- Астана: Егемен Қазақстан, 2008. - 386 б.

Жәнібек, Ө. Алды-Артыма қарайлап өмір кештім=Әулиедей ұлын елейді ел: жарияланбаған жазбалар / Ө. Жәнібек. - Алматы: Арыс, 1999. - 240 б.

Жұмабек, С. Таңдамалы шығармалары. Т. 1 / С. Жұмабек. - Алматы: Ан Арыс, 2008. - 287 б.

Әбіш Кекімбаев - қаламгер, қайраткер, саясаткер / құраст. Ж. Бошалақов. - Алматы: Ана тілі, 2009. - 415 б.

Қазақ әдебиетінің тарихы: он томдық. Т. 9: Кеңес Дәуірі (1956 -1990). - Алматы: ҚАЗАқпарат, 2005. - 998 б.

Мәуленов, А. Қазіргі прозадағы мифтік-аңыздық қолданыс: монография / А. Мәуленов. - Алматы: Қазығұрт, 2008. - 182 б.

Сұлтанов, Қ. Заман және замандастар: мақалалар, эссе, портреттер, очерктер / Қ. Сұлтанов. - Астана: Елорда, 2009. - 343 б.

Сыздық, Р. Сөз құдіреті: әдеби зерттеулер / Р. Сыздық. - Алматы: Санат, 1997. - 223 б.

***

Кекілбаев, Ә. Алмастай айбарлы сөз: [ақын Ж. Жабаевтың 170 жылдығына орай] / Ә. Кекілбаев // Қазақ әдебиеті. - 2016. - 26 ақпан - 3 наурыз (№ 9 - 10). - 5 б.

Кекілбаев, Ә. Әбіш Кекілбаев, Қазақстанның Халық жазушысы: Көктемнің жазға ұласар жайсаң шағы: [қазақ ақыны Т. Айбергенов туралы] / Ә. Кекілбаев // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2015. - № 6. - 30 б.

Кекілбаев, Ә. Әбіш Кекілбаев: "Бұл өңірге құрметім бөлек": [Қазақстанның Халық жазушысы, мемлекет және қоғам қайраткері, Еңбек Ері Ә. Кекілбаевпен әңгіме] / әңгімелескен Н. Жайықбаев / Ә. Кекілбаев // Сарыарқа самалы. - 2013. - 15 қаңтар. - 7 б.

Кекілбаев, Ә. Біз - жер кіндігі сияқты елміз: [жазушы Ә. Кекілбаевтың сұхбаты] / Ә. Кекілбаев // Қазақ әдебиеті. - 2018. - 13 шілде (№ 27). - 1, 4 - 5 б.

Кекілбаев, Ә. Қайсарлық: [ақын Ж. Нәжімеденовтің 80 жылдығына орай] / Ә. Кекілбаев // Қазақ әдебиеті. - 2015. - 27 қараша - 3 желтоқсан (№ 47 - 48). - 6 б.

Кекілбаев, Ә. Өткен күнде - белгі бар:: [халық жазушысы Ә. Кекілбаев ақын И. Оразбаевтың шығармашылығы туралы] / Ә. Кекілбаев // Қазақ әдебиеті. - 2017. - 16 - 22 маусым (№ 25). - 6 б.

Кекілбаев, Ә. Суреткерлік қайсарлықтың үлгісі: [ақын Ж. Нәжімеденовтің шығармашылығы мен өмірі] / Ә. Кекілбаев, Н. Оразалин, Ұ. Есдәулет // Ана тілі. - 2015. - 19 - 25 қараша (№ 46). - 6 б.

Кекілбаев, Ә. Тасбақаның шөбі: [әңгіме] / Ә. Кекілбаев // Адырна. - 2017. - № 11. - 98 - 118 б.

Кекілбаев, Ә. Ұлтымыздың тағдыршешті кезеңі: Саяси ұстамдылық - мемлекет өміршеңдігі / Ә. Кекілбаев // Қазақ әдебиеті. - 2015. - 27 ақпан - 5 наурыз (№ 8). - 6 б.

Кекілбай, Ә. Ерліктің ерен тұлғасы: [Қазақстанның халық қаһарманы Қасым Қайсенов жайлы] / Ә. Кекілбай // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2015. - № 9. - 5 б.

Кекілбай, Ә. Ешкімге еш уақытта оңай өмір берілген емес: [ҚР халық жазушысы Ә. Кекілбаймен сұхбат] / сұхбаттасқан Ж. Қалыбай / Ә. Кекілбай // Жұлдыздар отбасы. - 2016. - № 1. - 10 - 17 б.

Кекілбайұлы, Ә. Ақ ниеттің адал жыршысы: [ақын, Қазақстан халық жазушысы Т. Молдағалиев жайлы] / Ә. Кекілбайұлы // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2018. - № 17. - 22 - 25 б.

Кекілбайұлы, Ә. Асқарларға шақырған асқақ мұрат: [Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, суретші-каламгер С. Назарбек туралы сыр-толғақ] / Ә. Кекілбайұлы // Ана тілі. - 2015. - 24 желтоқсан (№ 52). - 6 - 7 б.

Кекілбайұлы, Ә. Бәйтерек: [жазушы М. Мағауин туралы] / Ә. Кекілбайұлы // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2017. - № 22. - 23 - 24 б.

Кекілбайұлы, Ә. Ең бірінші боп.: [ақын, қоғам қайраткері А. Байтұрсынұлы туралы] / Ә. Кекілбайұлы // Ана тілі. - 2018. - 6 - 12 қыркүйек (№ 37). - 3 б.

Кекілбайұлы, Ә. Ешкімге еш уақытта оңай өмір берілген емес: [халық жазушысы Ә. Кекілбайұлымен сұхбат] / сұхбаттасқан Ж. Қалыбай / Ә. Кекілбайұлы // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2018. - № 13. - 5 - 11 б.

Кекілбайұлы, Ә. Жақсылық диканшысы: [жазушы Д. Досжан жайлы] / Ә. Кекілбайұлы // Мәдени мұра. - 2014. - № 1 - 2. - 46 - 48 б.

Кекілбайұлы, Ә. Көшбасшы / Ә. Кекілбайұлы // Егемен Қазақстан. - 2015. - 6 шілде. - 1 - 2 б.

Кекілбайұлы, Ә. Тамсандыра түсетін талант: [жазушы А. Мекебаев туралы] / Ә. Кекілбайұлы // Қазақ әдебиеті. - 2015. - 28 тамыз - 3 қыркүйек (№ 33). - 10 б.

Кекілбайұлы, Ә. Тіл туралы ойлану - бәрі туралы ойлану: [қоғам қайраткері, көрнекті жазушы, сенатор Ә.Кекілбайұлының қанатты сөздері] / Ә. Кекілбайұлы // Ана тілі. - 2016. - 25 - 30 наурыз (№ 12). - 5 б.

Кекілбайұлы, Ә. Ұлты ұлықтаған ұлы ақын: [ақын Қ. Мырза-Әлінің 80 жылдығына орай] / Ә. Кекілбайұлы // Егемен Қазақстан. - 2015. - 30 маусым. - 7 б.

Кекілбайұлы, Ә. Хан Тәңірінің етегінде: немесе "Тянь-Шань эскиздері" / Ә. Кекілбайұлы // Егемен Қазақстан. - 2015. - 24 маусым. - 7 - 8 б.

***

Айталы, А. Үндестік: парасат пен саясат: [жазушы, мемлекет және қоғам қайраткері Ә. Кекілбаев туралы] / А. Айталы // Қазақ әдебиеті. - 2016. - 11 - 17 қараша (№ 45 - 46). - 4 б.

Айтұлы, Н. Әбіш: өлең / Н. Айтұлы // Егемен Қазақстан. - 2016. - 26 қараша. - 11 б.

Алшымбаев, З. Халқының әрдайым жадында: [жазушы, мемлекет және қоғам қайраткері Ә. Кекілбаев туралы] / З. Алшымбаев // Егемен Қазақстан. - 2016. - 24 наурыз. - 7 б.

Аманшаев, Е. Өркениеттің кара нары: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Е. Аманшаев // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 6 б.

[Әбіш Кекілбайұлына арналған нөмірі] // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2018. - № 13.

Әбдірахманқызы, Б. "Аңыздың ақыры": [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығына арналған сабақ] / Б. Әбдірахманқызы // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2014. - № 4. - 86 - 89 б.

Әбіш Кекілбайұлы Кекілбаев: [Қазақстанның халық жазушысы Ә. Кекілбаев 76 жасына қараған шағында дүниеден озды] // Егемен Қазақстан. - 2015. - 12 желтоқсан. - 7 б.

Әдетов, Б. Кітаптың қызығы: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Б. Әдетов // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 6 б.

Әзілбек, Н. Әбіштің ақындық әлемі: [Қазақстанның халық жазушылары Ә. Кекілбаевтің ақындық қуаты жайлы әңгіме] / Н. Әзілбек // Үркер. - 2016. - № 7. - 26 - 29 б.

Әлменбет, А. Кекілбаев мұнарасы: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / А. Әлменбет // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 9 б.

Байғұт, М. Кемелдік. Кемеңгерлік. Кісілік: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / М. Байғұт // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 6 б.

Байназарова, М. Қарасөзден қағанат тұрғызған: [жазушы Ә. Кекілбаев туралы] / М. Байназарова // Айқын. - 2016. - 2 қараша. - 5 б.

Байтілес, Е. Аңызға арқау болар абыз: ["Тәуелсіздік және Әбіш Кекілбаев әлемі" атты ғылыми конференция өтті] / Е. Байтілес // Егемен Қазақстан. - 2016. - 1 қараша. - 7 б.

Батыр, Н. Әбіштің "Шыңырауы": ("Әбіш Кекілбаев" энциклопедиясы хақында) / Н. Батыр // Қазақ әдебиеті. - 2018. - 24 - 30 тамыз (№ 33). - 16 б.

Досжан, Д. Әбіш аллеясы: [жазушы Ә. Кекілбаев жайлы] / Д. Досжан // Жұлдыз. - 2014. - № 12. - 11 - 20 б.

Есенқарақызы, Х. Әбіш тойының тағылымы: [жазушы, мемлекеттік қайраткер Ә. Кекілбаев туралы] / Х. Есенқарақызы // Қазақ әдебиеті. - 2016. - 12 - 18 ақпан (№ 6). - 1, 9 б.

Есмағанбетов, К. Жадының жаңғыртушы: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / К. Есмағанбетов // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 7 б.

Жамбылқызы, М. "Аңыздың ақыры" романының көркемдік ерекшеліктері / М. Жамбылқызы // ХХІ ғасыр мектебі. - 2011. - № 1 (қаңтар - ақпан). - 8 - 9 б.

Жұмабаева, К. Әбіштен - абызға, абыздан - аңызға: [жазушы Ә. Кекілбайұлы туралы жары К. Кекілбайкелінімен сұхбат] / сұхбаттасқан Ж. Мұқанов / К. Жұмабаева // Қазақ әдебиеті. - 2016. - 11 - 17 қараша (№ 45 - 46). - 1 - 3 б.

Жұмаділдаева, Б. Тұғыры биік талант: [жазушы, мемлекет және қоғам қайраткері Ә. Кекілбаевтың 70 жылдығына арналған сценарий] / Б. Жұмаділдаева // Мектептегі мерекелер. - 2010. - № 2. - 28 - 29 б.

Жүсіп, Қ. Әбіштің таңғажайып хиқаяттары: [көрнекті қоғам және мемлекет қайраткері, жазушы Әбіш Кекілбаев жайлы] / Қ. Жүсіп // Жұлдыз. - 2009. - № 11. - 112 - 128 б.

Жүсіп, Н. Биіктік. Кендік. Тереңдік: [жазушы Ә. Кекілбаев туралы] / Н. Жүсіп // Айқын. - 2016. - 8 қараша. - 5 б.

Кекілбаев, Ә. Әбіш Кекілбаев: "Бұл өңірге құрметім бөлек": [Қазақстанның Халық жазушысы, мемлекет және қоғам қайраткері, Еңбек Ері Ә. Кекілбаевпен әңгіме] / әңгімелескен Н. Жайықбаев / Ә. Кекілбаев // Сарыарқа самалы. - 2013. - 15 қаңтар. - 7 б.

Қазыбек, Г. Қ. Әбіш Кекілбаев шығармаларының өзге тілге аударылу кезеңдері: [қазақ жазушысы Ә. Кекілбаевтың шығармалары туралы] / Г. Қ. Қазыбек // Парасат. - 2017. - № 2. - 18 - 19 б.

Қаназ, М. Жол бастаған...: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / М. Қаназ // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 9 б.

Қанапиянов, Б. Жазушы шуағы: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Б. Қанапиянов // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 8 б.

Қарағұлова, Р. Б. Ғасыр кемеңгері: [халық жазушысы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығына арналған кітапханада өткен әдеби-танымдық сағаты] / Р. Б. Қарағұлова // Ұлағат. - 2017. - № 1. - 138 - 139 б.

Мағауин М. Әбіш екеуіміз. Естелік жазбалар: [ҚР халық жазушысы Ә. Кекілбай туралы] / М. Мағауин // Жұлдыз. - 2016. - № 12. - 3 - 70 б.

Мәмет, С. Кемел қаламгер келбеті: ["Арыс" баспасынан "Әбіш Кекілбаев энциклопедиясының" бірінші томы шықты] / С. Мәмет // Egeмен Qazaqstan. - 2018. - 1 қараша. - 9 б.

Мәмет, С. Саңлақ суреткер, бойтұмар басылым: [қаламгер Ә. Кекілбайұлын ардақтау мақсатында "Әбіш әлемі" атты журнал жарық көрді] / С. Мәмет // Егемен Қазақстан. - 2016. - 4 қазан. - 9 б.

Нұғыман, С. Жалғасқан жол: [Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / С. Нұғыман // Ақиқат. - 2010. - № 9. - 82 - 87 б.

Нұрғалымұлы, Ұ. Кекілбаев кеңістігі: ["Егемен Қазақстан" кітапханасы" сериясынан Ә. Кекілбаевтың "Дәуір дауысы" деп аталатын мақалалар жинағы басылып шықты] / Ұ. Нұрғалымұлы // Егемен Қазақстан. - 2016. - 26 қараша. - 11 б.

Нұрғожа, Ж. Мұқағали, Әбіш және Асқар Сүлейменов: (Естеліктер еске түскенде) / Ж. Нұрғожа // Егемен Қазақстан. - 2016. - 10 ақпан. - 7 - 8 б.

Омарұлы, Б. Әбіш Кекілбаевтың шығармашылық лабораториясы / Б. Омарұлы // Керуен. - 2016. - № 6. - 49 - 60 б.

Оразалин, Н. Алаш кеңістігіндегі аңыз бен ақиқат: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Н. Оразалин // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 1, 5 б.

Орда, Г. Қазіргі қазақ прозасындағы Әбіш Кекілбаев сүрлеуі / Г. Орда // Жалын. - 2009. - № 9. - 49 - 57 б.

Отарбаев, Р. Дабырасыз дарабоз: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Р. Отарбаев // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 7 б.

Өтегенов, А. Дарабоз: [жазушы Ә. Кекілбаев туралы] / А. Өтегенов // Ана тілі. - 2014. - 19 - 24 желтоқсан (№ 51). - 3 б.

Өтениязов, С. Әбекең жазған тарихи тұлғалар: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / С. Өтениязов // Мәдениет. - 2018. - № 12. - 60 - 64 б.

Сарай, Ә. Жайдары Әбіш, жабырқау Әбіш...: [жазушы Ә. Кекілбаев туралы] / Ә. Сарай // Егемен Қазақстан. - 2017. - 3 қазан. - 8 б.

Спан, Ә. "Әбіш Кекілбайұлы" - жаңа сападағы энциклопедия: ["Әбіш Кекілбайұлы" атты энциклопедияның авторларының бірі Ә. Спанмен әңгіме] / әңгімелескен С. Рзахметов / Ә. Спан // Ана тілі. - 2018. - 9 - 15 тамыз (№ 32). - 9 б.

Спан, Ә. Романдар солай жазылып еді...: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Ә. Спан // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 9 б.

Сұлтанов, Қ. Әбекең - күрделінің күрделісі: [жазушы, мемлекеттік қайраткер Ә. Кекілбаев туралы] / Қ. Сұлтанов // Ақиқат. - 2009. - № 12. - 36 - 40 б.

Тапалова, Ж. Әбіш ата - мақтанышымыз: [халық жазушысы Ә. Кекілбаевқа арналған сценарий] / Ж. Тапалова // Мектептегі кітапхана / Библиотека в школе. - 2010. - № 1 (қаңтар - ақпан). - 14 - 15 б.

Тарази, Ә. Мен үшін Маңғыстау...: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Ә. Тарази // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 6 б.

Төлеуова, А. Әбіш Кекілбаев шығармаларындағы жергілікті тіл ерекшеліктері: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармалары туралы] / А. Төлеуова // Ұлағат. - 2015. - № 6. - 12 - 18 б.

Тұржан, О. "Пілге тән өріс, пілге тән жүріс керек!": [Қазақстанның халық жазушысы Ә. Кекілбайұлы туралы] / О. Тұржан // Тұмар. - 2017. - № 1. - 50 - 57 б.

Тұрсынбайұлы, Б. Асыл ердің баласы: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Б. Тұрсынбайұлы // Қазақ әдебиеті. - 2015. - 6 - 12 қараша (№ 43). - 1, 3 б.

Тұрсынбайұлы, Б. Жалғыз: [жазушы Ә. Кекілбайұлы туралы] / Б. Тұрсынбайұлы // Egeмен Qazaqstan. - 2018. - 6 желтоқсан. - 9 б.

Тұрсынбайұлы, Б. Кекілбайұлы кеңістігіне бастайтын қадам: [Ұлттық академиялық кітапханада халық жазушысы Ә. Кекілбайұлы атындағы жаңа оқу залының ашылу рәсімі өтті] / Б. Тұрсынбайұлы // Egeмен Qazaqstan. - 2018. - 7 желтоқсан. - 3 б.

Тұрсынбайұлы, Б. Сыншыл суреткер: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / Б. Тұрсынбайұлы // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 9 б.

Тілеуберген, А. "Әбіш әлемі": [қаламгер Ә. Кекілбайұлын ардақтау

мақсатында "Әбіш әлемі" атты журнал жарық көрді] / А. Тілеуберген // Ана тілі. - 2016. - 6 - 12 қазан (№ 40). - 3 б.

Шаухаманов, С. Қайран Әбекем!...: [жазушы Ә. Кекілбаев туралы] / С. Шаухаманов // Egeмен Qazaqstan. - 2018. - 7 наурыз. - 9 б.

Шәкірат, С. Жетпіс бесте келеді еске...: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / С. Шәкірат // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 8 б.

Ісімақова, А. Алаштанушы: [жазушы Ә. Кекілбаевтың шығармашылығы туралы] / А. Ісімақова // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 12 - 25 желтоқсан (№ 52). - 8 б.

Әбділда Тәжібаев (1909-1998 ж. т.)

- ақын, драматург, әдебиет зерттеуші ғалым. Филология ғылымының докторы, профессор, Қазақстан Республикасының халық жазушысы.

Әбділда Тәжібаев 1909 жылы Ақмешітте (қазіргі Қызылорда қаласында) дүниеге келген. Әкесі Тәжібай 1915 жылы қайтыс болады да, шешесі Айманкүлдің қолында қалған. Жағдайына байланысты алты жасар Әбділданы қала сыртындағы Қараөзек деген жерде тұратын төркініне алып кетеді. Содан болашақ ақын он үш жасына дейін шешесі Айманкүл мен нағашы атасы Далдабайдың тәрбиесінде өседі. Жас Әбділданың өлеңге, әдебиетке деген құштарлығын оятқан да өз анасы мен нағашы атасы болады. Айманкүл араб, парсы тілдерін жақсы білетін сауатты, көзі ашық, көңілі сара кісі екен, Әбділдаға өзі хат танытып, әдебиет үлгілерін оқытып үйретеді.

Ол 1922 жылы Қызылорда қаласында жаңадан ашылған жетім балаларға арналған интернатқа қабылданып, сауаттылығының арқасында бірден интернат жанындағы бастауыш мектептің 3-сыныбынан бастап оқып кетеді. Әбділданың алғашқы өлеңдері осы интернаттың қабырға газетінде жарияланады. Одан кейін Шымкенттегі жеті жылдық мектепте, 1929-1932 жылдары Абай атындағы Қазақ педагогика институтында оқиды, 1953-1956 жылдары Мәскеудегі жоғары әдебиет курсы бітіреді. Еңбек жолын "Еңбекші қазақ" (қазіргі "Егемен Қазақстан") газетінде алдымен пошта тасушы (1926), содан кейін корректор болып істеген (1927-1928) ол небәрі 4-5 жылда "Лениншіл жас" (қазіргі "Жас алаш") газеті редакторының орынбасары (1932-1934) дәрежесіне дейін көтеріледі.

Әбділданың "Жұмысшының гудогі" өлеңі 1926 жылы "Жұмысшы" газетінде басылады. Бұл – оның баспа бетін көрген тұңғыш туындысы. Әрі қарай өлеңдері "Жұмысшы" және "Еңбекші қазақ" газеттерінде шығып тұрады.

Жиырма бес жастағы Әбділда 1934 жылы Қазақстан жазушылар одағының хатшылығына, ал 1939 жылы оның төрағалығына сайланады.

30-жылдары ақын көп оқу, тынымсыз іздену үстінде өндіре жазады, шығармаларының көркемдік сапасы жағынан да айтарлықтай биікке көтеріледі. "Жаңа ұрпақ" (1935), "Лирикалар" (1936) деп аталған жинақтары бірінен соң бірі жарық көреді. Белгілі "Оркестр", "Абыл", "Толағай" сынды романтикалық поэмалары мен М. Әуезовпен бірігіп жазған "Ақ қайың" деп аталатын тұңғыш пьесасы да сол жылдардың жемісі. Қазақ әдебиетінің сол кездегі маңдай алды таланттарының біріне айналған Әбділданы дарын сырын танығыш көреген М. Әуезов: "Қазақ поэзиясына әсерлі, сапалы көркем бір ағым кіргізіп келе жатқан ақын" деп (1939) бағалайды.

Оның «Жаңа ырғақ», «Аралдар», «Кешеден бүгінге», «Жартас», «Жаңа өрімдер», «Құрдастар», «Толағай» және 5 томдық жыр жинақтары жарық көрген. «Майра», «Жартас», «Жалғыз ағаш орман емес», «Көңілдер», «Той боларда», «Дубай Шубаевич» т. б. пьесалары қойылған. «Өмір және поэзия», «Қазақ драматургиясының дамуы мен қалыптасуы», «Жылдар, ойлар» т. б. зерттеу еңбектерін жазған.

Ә. Тәжібаев абайтану мәселесіне де белсене араласып, ақын өлеңдерінің көркемдік ерекшеліктері мен шеберлігі тақырыбын сөз ететін мақалалар жазды. Оның «Абай және қазақ әдебиеті» («Социалистік Қазақстан», 1945, 19 тамыз), «Абай және қазақ совет поэзиясы» («Екпінді», 1940, 17 қазан) мақалаларында ақынның қазақтың жазба әдебиетін қалыптастырудағы рөлі және Абай бастаған реалистік шеберліктің бүгінгі қазақ әдебиетіндегі дәстүрлі жалғасы сөз болады. Ә. Тәжібаевтың өзі Абай шығармаларымен ерте танысып, көп үйренген ақын. Сондықтан да ол Абай өлеңдері тақырыбына қайта-қайта оралып, ақынның әр сезіне үңіле қарау қажеттігін талмай көтеріп келеді. Абай аруағына арнап «Абай мен Мұхтарға қойдық белгі», «Сағындырған Сарыарқа», «Жолдас Абай» өлеңдерін жазды. Ә. Тәжібаевқа жыр жинағы үшін Қазақстан Республикасының Абай атындағы Мемлекеттік Сыйлығы берілген.

Ә. Тәжібаев атақты драматург те. Драмалық шығармалар жазуды 30-жылдардың соңына ала бастап, әдебиеттің бұл күрделі жанрында айтулы туындылар берді. Әдебиеттану саласында да жемісті еңбек етіп, Ә.Тәжібаев талантты ғалым екенін танытты. Оның, әсіресе, поэзия мен драматургия саласындағы зерттеулері терең ғылымилығымен, талдауларының нәзіктігімен тәнті етеді.

Ә. Тәжібаев 1945-1948 жылдары Қазақ ҚСР Ғылым академиясының Тіл және әдебиет институтының Жамбыл бөлімін басқарады. "Қазақ әдебиеті" газетінің бас редакторы болады.

1963 жылы Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің депутаты және Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі Төралқасының мүшесі болып сайланады. Филология ғылымының докторы Ә.Тәжібаев жазушылығына қоса біраз жылдар М. О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтында ғылыми-зерттеу жұмыстарымен шұғылданып, өмірінің соңғы жылдарын бірыңғай шығармашылыққа арнайды. Ә. Тәжібаевтің сценарийі бойынша (Н. Погодинмен бірге) «Жамбыл» кинофильмі түсірілген. А. Пушкин, Т. Шевченко, А. Островский, Г. Гейне, тағы басқа қаламгерлердің бірқатар шығармаларын қазақ тіліне тәржімалаған. Ә. Тәжібаевтің көптеген шығармалары шетел тілдеріне аударылған. «Октябрь Революциясы», 2 мәрте Еңбек Қызыл Ту, Ленин, «Құрмет Белгісі» ордендерімен, бірнеше медальдармен марапатталған. Қызылорда қаласында көрнекті жазушылар Ә.Тәжібаев, З.Шүкіров, Қ.Мұхамеджановтарға ескерткіш орнатылған.

Қызылорда облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы халық жазушысы, көрнекті ақын Әбділдә Тәжібаев есімімен аталады. Ақын Ахмет Байтұрсынұлы бастаған арыстарымыздың ақталғанын көріп, 1998 жылы 90-ға қараған шағында дүние салды.

Әдебиет:

- Тәжібаев, Ә. Аралдар: өлеңдер мен дастандар / Ә. Тәжібаев; құраст. Е. Дүйсенбайұлы. - Алматы: Раритет, 2005. - 264 б.
- Тәжібаев, Ә. Аралдар: Өлеңдер / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Жазушы, 2004. - 150 б.
- Тәжібаев, Ә. Бес томдық шығармалар жинағы. Т. 1: Өлеңдер мен поэмалар / Ә. Тәжібаев; ред. А. Ахметов; сурет. Т. Мухатов. - Алматы: Жазушы, 1978. - 752 б.
- Тәжібаев, Ә. Бес томдық шығармалар жинағы. Т. 2: Өлеңдер мен поэмалар / Ә. Тәжібаев; ред. А. Ахметов; сурет. Т. Мухатов. - Алматы: Жазушы, 1979. - 680 б.
- Тәжібаев, Ә. Бес томдық шығармалар жинағы. Т. 3: Драмалар мен комедиялар / Ә. Тәжібаев; түсін. С. Дәуітов. - Алматы: Жазушы, 1980. - 634 б.
- Тәжібаев, Ә. Бес томдық шығармалар жинағы. Т. 4: Ғылыми еңбектер / Ә. Тәжібаев; түсін. С. Дәуітов. - Алматы: Жазушы, 1981. - 759 б.
- Тәжібаев, Ә. Бес томдық шығармалар жинағы. Т. 5: Проза / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Жазушы, 1981. - 701 б.
- Тәжібаев, Ә. Есімдегілер: естеліктер, эсселер / Ә. Тәжібаев; пікір жазған Ә. Кекілбаев. - Алматы: Жазушы, 1993. - 400 б.
- Тәжібаев, Ә. Көне қоңырау: өлеңдер / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Жазушы, 1973. - 243 б.
- Тәжібаев, Ә. Күзгі жапырақтар: өлеңдер мен поэма / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Жазушы, 1988. - 256 б.
- Тәжібаев, Ә. Өлеңдер, поэмалар / Ә. Тәжібаев; бас. ред. К. Құныпияұлы; сурет. Н. Айымбетов. - Алматы: Ан Арыс, 2010. - 303 б.
- Тәжібаев, Ә. Өмірім менің: өлеңдер мен поэмалар / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Атамұра, 2006. - 387 б.
- Тәжібаев, Ә. Таныс дауыстар: өлеңдер және поэмалар / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Жазушы, 1984. - 349 б.
- Тәжібаев, Ә. Үш томдық шығармалар жинағы / Ә. Тәжібаев; құраст. Қ. Ергөбек. - Алматы: Ана тілі, 2009.
- Тәжібаев, Ә. Шығармалар екі томдық. Т. 1: Өлеңдер / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Жазушы, 1969. - 431 б.
- Тәжібаев, Ә. Шығармалар екі томдық. Т. 2: Поэмалар / Ә. Тәжібаев. - Алматы: Жазушы, 1969. - 420 б.
- ***
- Абдрахман, С. Жиырмасыншы ғасыр жырлайды: қазақ поэзиясының антологиясы. Т. 1 / С. Абдрахман. - Алматы: Раритет, 2007. - 504 б.
- Ахметов, З. Поэзия шыңы-даналық: зерттеу / З. Ахметов. - Астана: Фолиант, 2002. - 406 б.
- Бердібаев, Р. Ғасырлар толғауы: мақалалар мен зерттеулер / Р. Бердібаев. - 2-ші бас. - Алматы: Жазушы, 1977. - 318 б.
- Бердібаев, Р. Дәстүр тағылымы: зерттеулер, мақалалар / Р. Бердібаев. - Алматы: Жазушы, 1973. - 232 б.
- Досанов, С. Соны іздер: қазіргі әдебиет жайлы ойлар / С. Досанов. - Алматы: Жазушы, 1970. - 183 б.
- Ергөбек, Қ. Өлеңсөз: қазақ өлеңі хақында / Қ. Ергөбек. - Алматы: Ел-шежіре, 2012. - 575 б.
- Жәмішев, Ә. Кезең кестелері: әдеби мақалалар, портреттер / Ә. Жәмішев. - Алматы: Жазушы, 1984. - 206 б.

Жұмабеков, С. Сын пернесі: мақала, сұхбат, эсселер / С. Жұмабеков. - Алматы: Жазушы, 1989. - 236 б.

Қазақ балалар әдебиетінің хрестоматиясы. 3-кітап / құраст. Ш. Ахметов; сурет. С. Б. Пернебаева. - 3-ші бас., өңделген, толықтырылған. - Астана: Арман-ПВ, 2009. - 369 б.
Қамбаров, Қ. Ерлік эпосы: монография / Қ. Қамбаров. - Алматы: Жазушы, 1979. - 216 б.

Қирабаев, С. Талантқа құрмет: мақалалар, зерттеулер, портреттер / С. Қирабаев. - Алматы: Жазушы, 1988. - 247 б.

Нұршайықов, Ә. Автопортрет: әдеби портреттер, естеліктер, әскери жазбалар / Ә. Нұршайықов. - Алматы: Жалын, 1977. - 199 б.

Толағай тұлға тарлан ед...: ақын Әбділда Тәжібайұлы туралы естеліктер / құраст. Г. Мырзахметова. - Алматы: Білім, 2008. - 294 б.

Хангелдин, С. Керуен: әр жылғы жазбалар / С. Хангелдин. - Алматы: Қазақ энциклопедиясы, 2016. - 351 б.

***

Тәжібаев, Ә. Ақын жайлы айтылған асыл сөздер: [ақын М. Мақатаевқа арналған асыл сөздер] / Ә. Тәжібаев // Мұқағали. - 2011. - № 7. - 72 - 74 б.

Тәжібаев, Ә. Әбділда Тәжібаев (1909 - 1998), ақын, Қазақстанның Халық жазушысы: Мінезі тұрлаулы, тұрақты еді: [қазақ ақыны Т. Айбергенов туралы] / Ә. Тәжібаев // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2015. - № 6. - 23 - 24 б.

Тәжібаев, Ә. Ғаламға ғашық жүреді: [ақын Ж. Нәжімеденов жайлы] / Ә. Тәжібаев // Жалын. - 2008. - № 11. - 14 б.

Тәжібаев, Ә. Ерекше іскер және қайратты Нарком: [Алаш қайраткері Т. Жүргенов туралы] / Ә. Тәжібаев // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2014. - № 18. - 21 б.

Тәжібаев, Ә. Жеңеше: [ақын Ә. Тәжібаевтың өлеңдер жинағы] / Ә. Тәжібаев // Дәстүр. - 2015. - № 1. - 22 - 23 б.

Тәжібаев, Ә. Тағдыр өзі қосты: [ақын, Қазақстан халық жазушысы Т. Молдағалиев жайлы] / Ә. Тәжібаев // Жұлдыздар отбасы. Аңыз адам. - 2018. - № 17. - 26 б.

***

Әбділда Тәжібаев: [қазақ поэзиясының патриархы Ә.Тәжібаев жайлы] // Жалын. - 2009. - № 9. - 25 б.

Әбділда Тәжібаев (1909-1998): [ақын, драматург, Қазақстанның халық жазушысы Ә. Тәжібаевқа арналған мақалалар циклі] // Жұлдыздар отбасы. - 2013. - № 7. - 29 - 35 б.

Бекжан, Ж. Әбділданың "Сырдария" өлеңі: [ақын Ә. Тәжібаевтың "Сырдария" өлеңі туралы сабақ] / Ж. Бекжан // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2011. - № 7. - 111 - 113 б.

Дәуітұлы, С. "Айтыңдаршы, арманым не?": [ақын Ә. Тәжібаевтың шығармашылығы туралы] / С. Дәуітұлы // Қазақ әдебиеті. - 2014. - 18 - 24 сәуір (№ 16). - 4 б.

Дәуітұлы, С. Заңғар: [ақын Ә. Тәжібаев жайлы] / С. Дәуітұлы // Парасат. - 2009. - № 7. - 23 - 25 б.

Еленова, А. "Әбділдату" қолданбалы курсы: [ақын Ә. Тәжібаевтың шығармашылығына арналған сабақ] / А. Еленова // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2015. - № 6. - 115 - 118 б.

Жақсылықұлы, З. ӘбділдаТәжібаев - қазақ лирикасының тарихшысы: [ақын Ә. Тәжібаевтың шығармашылығы туралы] / З. Жақсылықұлы // Қазақ тілі мен әдебиеті орыс мектебінде / Казахский язык и литература в русской школе. - 2009. - № 11. - 3 - 17 б.

Жиенбаев, С. Ақын аға: [қазақ поэзиясының патриархы Ә. Тәжібаев жайлы] / С. Жиенбаев // Жалын. - 2009. - № 9. - 34 - 35 б.

Иықбаева, Т. "Толағай" әдеби ертегісінің әлемі: [жазушы Ә. Тәжібаевтың "Толағай" ертегісіне арналған сабақ] / Т. Иықбаева // Қазақ тілі мен әдебиеті орыс мектебінде / Казахский язык и литература в русской школе. - 2013. - № 11. - 54 - 60 б.

Қарайдарова, Ж. Ә. Тәжібаев. "Толағай" әдеби ертегісі: [жазушы Ә. Тәжібаевтың "Толағай" ертегісіне арналған сабақ] / Ж. Қарайдарова // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2015. - № 11. - 81 - 85 б.

Қожахметов, Б. Әбділда Тәжібаевтың деректі әдебиетінің ерекшеліктері: [ақын Ә. Тәжібаевтың шығармашылығы туралы] / Б. Қожахметов // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2010. - № 7. - 140 - 143 б.

Құнантаева, К. Қ. Ә. Тәжібаев шығармаларындағы еңбек алыптарының өнегелі істерін дәріптеу арқылы жас ұрпақты еңбекке тәрбиелеу / К. Қ. Құнантаева, А. П. Мақашева // Бастауыш мектеп. - 2009. - № 3. - 21 - 24 б.

Мақашева, А. П. Әбділда Тәжібаев - абыз ақын, көрнекті ғалым, ұлағатты ұстаз: [өмірі мен шығармашылығы] / А. П. Мақашева // Білім / Образование. - 2009. - № 4. - 80 - 83 б.

Мақашева А. Ә. Тәжібаев шығармаларының тағлымы / А. Мақашева // Қазақстан мектебі. - 2009. - № 2. - 61 - 62 б.

Молдағалиев, Т. Ақын еді қыран қанат: [ақын Ә. Тәжібаев жайлы] / Т. Молдағалиев // Ақиқат. - 2009. - № 11. - 45 - 47 б.

Мұқанов, С. Әбділда туралы сөз: [қазақ поэзиясының патриархы Ә. Тәжібаев жайлы] / С. Мұқанов // Жалын. - 2009. - № 9. - 30 - 33 б.

Мұқанова, А. Әбділда Тәжібаев. "Толағай": [жазушы Ә. Тәжібаевтың "Толағай" ертегісіне арналған сабақ] / А. Мұқанова // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2012. - № 12. - 126 - 128 б.

Мүтиев, З. Әбділда Тәжібаев - қазақ лирикасының тарихшысы: [ақын Ә. Тәжібаев жайлы] / З. Мүтиев // Ұлағат. - 2009. - № 6. - 17 - 23 б.

Насиева, Ұ. Әбділда Тәжібаев. Сырдария: [жазушы Ә. Тәжібаевтың "Сырдария" өлеңіне арналған сабақ] / Ұ. Насиева // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2015. - № 9. - 76 - 80 б.

Нұрқатов, А. Ойлы да сырлы поэзия: [көрнекті ақын Ә. Тәжібаевтың шығармашылығы жайлы] / А. Нұрқатов // Жалын. - 2009. - № 9. - 26 - 28 б.

Сүлейменова, Г. Әбділда Тәжібаев. "Сырдария": [ақын Ә. Тәжібаевтың "Сырдария" өлеңі туралы сабақ] / Г. Сүлейменова // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2011. - № 4. - 64 - 67 б.

Сығай, Ә. Абыз ақын - аңыз тұлға: [қазақ поэзиясының патриархы Ә. Тәжібаев жайлы] / Ә. Сығай // Жалын. - 2009. - № 9. - 37 - 40 б.

Тоқпанов, А. Дарынды драматург: [қазақ поэзиясының патриархы Ә. Тәжібаев жайлы] / А. Тоқпанов // Жалын. - 2009. - № 9. - 28 - 29 б.

Туралиева, Г. Ә. Тәжібаевтің "Толағай" ертегісіндегі толағайдың ерен іс - әрекеті / Г. Туралиева // Қазақ тілі мен әдебиеті. - 2016. - № 1. - 86 - 89 б.